N°. 13.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 12 FEBRUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den Februarij.

Men spreekt thans veel van het costuum dat weder door de leden van den senaat, van het wetgevend ligchaam, van den staatsraad, en door de voornaamste ambtenaren zou worden aangenomen. Men heeft zich eerst op het ministerie van binnenlandsche zaken daarmede beziggehouden; sedert de daarstelling van het staatsministerie is de zaak daaraan opgedragen.

— Het gouvernement zal binnen kort overgaan tot de omsmelting der koperen munt, die reeds sedert meer dan tien jaren in overweging is. Uit een artikel van den *Constitutionnel* blijkt wat daaromtrent thans besloten is. De tegenwoordige koperen munt is versleten en geschonden en daardoor ligter na te maken, van velerlei verschillende soort en stempel, en niet naar het aangenomen tiendeelig stelsel ingerigt. De nieuwe munt zal niet van zuiver koper zijn, maar van een mengsel gelijksoortig aan dat der antieke bronzen medailles, die sedert eeuwen den invloed van den tijd en van de slijting weêrstaan hebben, terwijl de hardheid van het brons tevens het namaken moeijelijker maakt.

— *La Patrie* vermeldt dat de voormalige volksvertegenwoordigers *Marc Dufraisse* en *Greppo*, die vroeger tot deportatie naar Cayenne waren veroordeeld, verandering van straf gekregen hebben en nu voor altijd van het fransche grondgebied verbannen zijn.

— Reeds werd kortelijk, volgens een per telegraaf ontvangen berigt, melding gemaakt van den verfoeijelijken moordaanslag, den 2den dezer tegen de Koningin van Spanje gerigt. Thans heeft men langs den gewonen weg meer omstandige berigten deswege ontvangen. Den vorigen dag waren de feesten, tot viering van de bevalling der koningin, aangevangen. Dien dag had alles in den morgen een feestelijk aanzien, en eene ontelbare menigte was op de been om de Vorstin en den prachtigen stoet te zien, waarmede zij zich van het paleis naar de kerk van Atocha zou begeven. Ten elf ure begaf de Koningin, met de jonggeboren Prinses op hare armen, vergezeld door den Koning en omringd door de geheele Koninklijke familie, zich eerst uit hare vertrekken naar de Koninklijke kapel, om daar de mis bij te wonen. Ten één ure in den namiddag, na de mis, verliet de Vorstin, altijd met het Kind op hare armen, de kapel weder, om naar hare vertrekken terug te keeren en alsdan weinige oogenblikken later naar de kerk van Atocha te gaan. Bij het komen uit de kapel, stortte een man, met priesterlijk gewaad bekleed, onder den schijn van H. M. een verzoekschrift over te reiken, zich op de Koningin en verwondde haar met een dolk ligtelijk in de zijde. Zoodra de Vorstin de misdadige beweging van den booswicht zag, uitte zij een gil en reikte zij de jeugdige Prinses ijlings aan den Koning over; de graaf van *Pino Hermosa*, die den arm van den moordenaar terughield, werd ligt aan de hand gewond. De boosdoener werd op staanden voet gevat. De plegtigheid in de kerk van Atocha had nu geen voortgang, en de leden van het Corps Diplomatiek en de hooge Staatsbeambten, die in de kerk de komst van H. M. verbeidden, spoedden zich naar het paleis, om de Vorstin geluk te wenschen dat zij aan het staal van den koningsmoordenaar was ontsnapt.

Later bleek dat de koningsmoordenaar een priester was, *Merino* geheeten, van ongeveer zestig jaren oud; hij had zich voor de Koningin op de knieën geworpen en bragt haar een dolksteek toe, onder het uiten der woorden: „*Toma, eres muerta*" (daar, gij zijt dood). Naar den kerker gevoerd zijnde bekende hij zijne misdaad en beroemde zich daar zelfs op, er bijvoegende: „Of wanneer zij niet dood is, zal zij toch wel sterven!" Deze woorden baarden te Madrid ernstige ongerustheid, daar men vreesde dat het wapen vergiftigd zou zijn. De diep gevallen mensch schijnt een hevig dweeper, en zou vroeger reeds een pistoolschot hebben willen lossen op *Ferdinand VII*, terwijl hij ook getracht moet hebben in 1842 de Koningin-Moeder en den generaal *Narvaez* te vermoorden.

Volgens de gewone berigten uit Madrid van den 3den beijverde de bevolking der hoofdstad zich hare belangstelling in het welvaren der Koningin aan den dag te leggen. Des avonds van den 2den waren al de schouwburgen gesloten. De feesten ter viering van de geboorte der vermoedelijke troonopvolgster werden geschorst. De aanwezige leden der beide wetgevende kamers kwamen zamen om Hare Majesteit hunnen gelukwensch in een adres aan te bieden. De regter van eersten aanleg in de stadswijk, waartoe het koninklijk paleis behoort, had reeds aan den minister van justitie kennis gegeven dat de hem opgedragen instructie der zaak van den koningsmoordenaar afgeloopen was, en dat hij de stukken aan het openbaar ministerie had gezonden tot opmaking der acte van beschuldiging.

— Een telegraphisch berigt uit Madrid van den 7den dezer, te Parijs ontvangen en van de zijde der regering bekend gemaakt, houdt het volgende in:

„De Koningin is welvarend; de wonde heeft zich gesloten en gisteren is het verband afgenomen; ook de koorts heeft opgehouden. Heden namiddag ten een ure wordt aan den moordenaar het doodvonnis voltrokken."

Het laatste telegraphisch berigt is uit Madrid van den 8sten. De Koningin bleef herstellen. Haar moordenaar, door het hooggeregtshof ter dood veroordeeld, was werkelijk den vorigen dag, den 7den, geworgd geworden.

— Het Parijsche *Journal des Débats* ontvangt het volgende berigt uit Rome van den 31sten Januarij jl.: „De Oostenrijksche regering heeft aan het pauselijk gouvernement voorstellen gedaan, waardoor de vorming van een Romeinsch leger zoo zeer bevorderd zou worden, dat men thans de vorming eener pauselijke krijgsmagt als zeker beschouwt. Ongelukkig echter is die maatregel niet uitvoerbaar zonder groot bezwaar voor de pauselijke schatkist, waarin reeds een te kort bestaat. Hoe het zij, men heeft reeds veel te lang gewacht, en behoorde nu zonder verder uitstel tot eenen maatregel over te gaan, tot welken Frankrijk onophoudelijk heeft aangespoord, en waartoe Oostenrijk thans, naar men verzekert, krachtdadige medewerking wil verleenen."

Een ander Parijsch dagblad, de *Constitutionnel*, deelt, volgens berigten uit Rome van den 31sten Januarij jl., mede, dat te Ascoli een aantal revolutionairen gevat zijn, die aanstalten maakten om den President der Fransche republiek in beeldtenis te verbranden.

— Het officiele dagblad der Napelsche regering van den 29sten Januarij jl. behelst een koninklijk besluit, waarbij aan vijftig der van hoogverraad beschuldigde personen gratie verleend wordt; 23 van de begenadigden zijn dadelijk op vrije voeten gesteld. Men wil hierin een blijk zien van eene veranderde staatkunde der regering na de verandering van het Napelsche ministerie, die onlangs plotseling heeft plaats gegrepen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 64,50; 5 pCt. 102,90; Rom. Leening 88⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten Februarij.

De aangelegenheden van Sleeswijk en Holstein zijn thans op eene voor Duitschland aannemelijke wijze geregeld. Holstein zal eerlang spoedig door de Oostenrijksche en Pruissische troepen ontruimd, en weder onder het beheer van den koning van Denemarken gesteld worden.

— Het lang verschoven drukpers-proces tegen den vrijheer *Heinrich von Arnim* zal nu den 21sten dezer te Berlijn aanvangen.

— De eerste bisschop der Evangelische Landskerk in Pruissen, de loffelijk bekende dr. *Eylert*, is den 3den dezer in den ouderdom van ruim 81 jaren te Potsdam overleden.

— Van hier wordt gemeld, dat de Groothertog van Baden, *Leopold I*, zeer ernstig ziek is, en dat, daar de vermoedelijke erfgenaam, zijn oudste zoon, aan eene verzwakking der geestvermogens lijdende is, men zich ernstig bezig houdt met de kwestie betrekkelijk de troonsopvolging.

— Men wil hier weten, dat de Prinsen *van Orleans* aan den Bondsraad en aan alle Europesche hoven eene nota zouden rigten betrekkelijk de aanranding hunner eigendomsregten.

— In de zitting der Duitsche bondsvergadering van 7 Januarij jl. zijn, gelijk door de ministeriele *Preussische Zeitung* gemeld wordt, van wege Oostenrijk en Pruissen twee memorien van de beiderzijdsche commissarissen in Keurhessen medegedeeld, waarvan de eerste de tot herstel der rust in Keurhessen genomen maatregelen, de tweede de kwestie der Keurhessische constitutie betrof. Bij de laatste werd voorgesteld de constitutie van 1831 op te heffen, en eene nieuwe, door de regering in overleg met de commissarissen opgestelde grondwet in te voeren, nadat eene nieuw bijeen te roepen stendenvergadering daaromtrent zoude gehoord zijn.

Te gelijk met deze beide memorien der Oostenrijksche en Pruissische commissarissen in Keurhessen is door Oostenrijk en Pruissen, volgens berigt uit Frankfort van den 7den dezer, in de zitting der bondsvergadering van 7 Januarij het ontwerp eener constitutie voor Keurhessen medegedeeld en tevens een voorstel gedaan, daartoe strekkende, „dat de bondsvergadering de tot dusver bestaande constitutie van het Keurvorstendom Hessen van 5 Januarij 1831, benevens de in 1848 en 1849 daarin gebragte wijzigingen, alsmede de kieswet van 5 Maart 1849, uit krachte van artt. 57, 58, 61 en 26 der Weener slot-acte buiten werking stellen, en de keurvorstelijke regering krachtens art. 13 der bondsacte en artt. 54 en 55 der Weener slotacte uitnoodigen mogt, om aan het land eene herziene met de bondswetten overeenstemmende staatsregeling te verleenen en zich door het hiervan te geven berigt te kwijten van den pligt, die volgens art. 27 der slot-acte

op haar rust; kunnende eerst na eene voldoende uitvoering van dit bondsbesluit de tusschenkomst van het bondgenootschap in Keurhessen voor geëindigd worden verklaard."

— Te Weenen zijn den 5den dezer wederom twee personen, die door den krijgsraad wegens hoogverraad ter dood veroordeeld waren, opgehangen. Een hunner was zekere *Patacky*, die in November des vorigen jaars als zendeling van *Kossuth* in Rendsburg verschenen en wegens pogingen om de aldaar in bezetting liggende Oostenrijksche troepen tot oproer aan te zetten gevangen genomen was.

— Volgens telegrafisch berigt uit Konstantinopel, heeft de grootvizier *Reschid*-pacha zijn ontslag bekomen en is door *Rauf*-pacha opgevolgd.

ENGELAND.

LONDEN, den 7den Februarij.

In het Hoogerhuis deelde de marquis van *Westminster* eergisteren mede dat H. M. de commissie uit dat Huis tot aanbieding van het adres in antwoord op de troonrede zeer welwillend heeft ontvangen. Daarna weidde de hertog van *Wellington* in lof uit over de door sir *H. Smith* in de Kaapkolonie bewezen diensten, tot beoordeeling waarvan hij zich geregtigd achtte, daar hij bij ondervinding den aard van zoodanige oorlogen kende als daar tegen de Kaffers gevoerd worden. Zijns oordeels bestond er geen ander middel tot hunne beteugeling dan het leggen van groote wegen door de beschachtige streken, in welke zij zich terugtrokken en verschansten.

In het Lagerhuis waren de werkzaamheden Donderdag niet van algemeen belang.

Gisteren bragt lord *D. Stuart* in dat Huis de verregaande beleedigingen ter sprake, een Engelschman door Oostenrijksche officieren en soldaten te Florence aangedaan, welk vooral in der tijd in de dagbladen is medegedeeld. Lord *J. Russell* zeide dat het departement van buitenlandsche zaken in onderhandeling was, om voldoening voor dien hoon te verwerven, en dat hij niet twijfelde of de zaak zal naar genoegen geschikt worden.

— Behalve de benoeming van lord *Cowley* tot ambassadeur te Parijs, behelst het officieel dagblad ook die van den heer *Fox Maule* tot Koninklijk commissaris der Indische zaken, en van den heer *R. Vernon Smith* tot secretaris bij het departement van oorlog.

— Een Londensch weekblad, welks mededeelingen over zaken betreffende het krijgswezen groot gezag hebben, de *United Service Gazette*, berigt het volgende:

«Eenige regimenten van ons leger zullen vermeerderd, maar daarentegen andere verminderd worden, ten einde alle op gelijken voet te kunnen brengen; de uitkomst zal zijn eene vermeerdering des legers met 3500 man.

«Ten opzigte der burgermilitie is het gouvernement voornemens, haar tot wapenoefeningen op vaste tijden te verpligten; welke uitbreiding aan dit middel van nationale verdediging zal worden gegeven, schijnt nog niet zeker; er is van eene sterkte van 70,000 man gesproken, doch wij zouden gelooven dat het getal niet zoo groot zal zijn."

Voor zoover blijkt uit de door genoemd blad medegedeelde berigten van de bewegingen der Britsche oorlogsvaartuigen, is van het in de Middellandsche zee geplaatste Britsche eskader slechts één vaartuig, de korvet *Encounter*, teruggeontboden, om in het Kanaal dienst te doen.

Hetzelfde blad behelst het volgende berigt, hetwelk uitzigt geeft op eene spoedige vereffening van het geschil tusschen Engeland en Noord-Amerika wegens het beschieten eener Noord-Amerikaansche stoomboot door een Britsch oorlogsvaartuig in eene der havens van Centro-Amerika.

«Met leedwezen vernemen wij, dat de eerste handeling van onzen nieuwen minister van buitenlandsche zaken eene daad geweest is van inschikkelijkheid jegens Amerika in de zaak der Amerikaansche stoomboot *Prometheus*, die in de haven van Greytown eenige schoten van de Britsche oorlogssloep de *Express* ontvangen heeft. Ten einde de regering der Unie tevreden te stellen, heeft men aan de *Express* bevel gezonden om den oostelijken scheepspost te verlaten en naar de kust van Brazilië te verzeilen."

— Holmfirth, een uitgestrekt vlek in het noorden van Engeland, waar vele fabrieken zijn, is door eene zware ramp getroffen. Een der hoog liggende reservoirs, uit welke die fabrieken van water voorzien worden, is door de aanhoudende stortregens gebarsten, zoodat het water zich met verbazend geweld op de lager liggende gebouwen stortte en huizen en pakhuizen vernielde. Reeds 56 lijken zijn gevonden en nog een groot aantal menschen werd vermist.

— Donderdag morgen, omstreeks zes ure, brak hier een vreeselijke brand uit in den stoomzaagmolen der heeren *Adison en Co*, kunstdraaijers in Broadwall, waardoor al de werkplaatsen dier inrigting, benevens een gedeelte der belendende werkplaatsen van den heer *Clark*, in de asch zijn gelegd. Een groote voorraad werkhout is insgelijks door de vlammen vernield. Den vorigen dag had een zware brand bij den fabriekant *J. English*, in Bridgerow, gewoed, en een andere het huis van een kabinetmaker in Weststreet in de asch gelegd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den Februarij.

De kamer der volksvertegenwoordigers heeft in de zitting van den 6den dezer beraadslaagd over het wetsontwerp, waarbij de wet op de vreemdelingen weder voor de drie eerstvolgende jaren geldig wordt verklaard.

Het wetsontwerp is met 61 tegen 2 stemmen aangenomen, terwijl twee leden zich buiten stemming hielden.

— De regering gaat voort, tot uitvoering der onlangs wettelijk besloten openbare werken de noodige overeenkomsten met particuliere ondernemers te sluiten. De *Moniteur* behelst de tusschen den staat en eene particuliere maatschappij aangegane overeenkomst tot voltooijing der spoorweg-linie tusschen de Sambre en de Maas en harer vertakkingen.

— In 1850 bedroeg de invoer in Belgie eene waarde van 163.100,000, en in 1851 van 141.700,000 fr. De uitvoer beliep in 1850 161.600,000, en in 1851 149.500,000 fr.

De vermindering der waarde van den uitvoer, is vooral te zoeken in de levensmiddelen. Alleen aan tarwe, werd er voor 5 millioen minder uitgevoerd. Geraffineerde suiker is er in 1851 minder verzonden voor 1,200,000 fr. De uitvoer van het Belgische fabrijkwezen daarentegen, nam toe met eene waarde van 2 millioen fr.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den Februarij.

In de zitting der Tweede Kamer van jl. Zaturdag is de beraadslaging over het ontwerp der jagtwet voortgezet. Het nieuwe door den minister voorgedragene art. 54 is goedgekeurd, nadat een door den heer *Ypey* voorgesteld amendement, met 38 tegen 21 stemmen, was verworpen, hetwelk strekte, om de 2de alinea van dat art., betreffende het regt van beklemming, te doen vervallen. Nadat ook het 55 art. was goedgekeurd, is de beraadslaging gesloten en het geheele ontwerp van wet aangenomen, met 41 tegen 18 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren: *van Heiden Reinestein*, *Hoffman*, *van Zuylen*, *van Goltstein*, *Groen*, *van der Linden*, *Mackay*, *van der Heyden*, *Ypey*, *Taats van Amerongen* en *van Lijnden*.

Daarop zijn de beraadslagingen geopend over het ontwerp van wet, betreffende de amortisatie van schuld.

Ten aanzien van het eerste artikel is door de commissie van rapporteurs een amendement voorgesteld, strekkende, om den op de begrooting uitgetrokken post, ter amortisatie van schuld, met *f* 526,112,50 te verhoogen, met het doel, om de verdere middelen, die nog voorhanden mogten zijn, te behouden ten uitvoering eener mogelijke conversie. Dit amendement is door den minister van financien bestreden, op grond, dat het welgelukken van dergelijken maatregel als twijfelachtig moest worden beschouwd.

Bij stemming, is het amendement der commissie, met 48 tegen 5 stemmen, *verworpen*. Voor hebben gestemd de heeren *Bachiene*, *van Hall*, *van Zuylen*, *Groen* en *Heemskerk*. Art. 1 van de voordragt is daarop onveranderd goedgekeurd.

Art. 2 is, zonder dat daarover is beraadslaagd, aangenomen.

— In de zitting van Maandag zijn de beraadslagingen voortgezet over het ontwerp van wet tot amortisatie van schuld, en wel over art. 3.

Het amendement van de heeren *de Man c. s.* is onderanderen door de Ministers van Finantien en van Kolonien bestreden. In omvrage gebragt is dat amendement, strekkende om een deel der gelden bestemd tot amortisatie van schuld te bestemmen tot gedeeltelijke aflossing van het restant der gekapitaliseerde schuld van 10 milioen aan de Handelmaatschappij, aangenomen, met 38 tegen 27 stemmen en daarna ook het aldus gewijzigd art. gelijk ook met 38 tegen 33 de wijziging van den considerans van het ontwerp volgens welke daarin nu staat uitgedrukt, dat het noodzakelijk is voor ultimo 1854 de gekapitaliseerde schuld aan de Handel-Maatschappij geheel af te lossen. De geheele aldus gewijzigde wet *A* is met 42 tegen 23 stemmen aangenomen en daarna wet *B* insgelijks.

Een voorstel door den heer *Sloet* gedaan en door den heer *van Dam* gewijzigd om het nieuwe reglement van orde bij proef ingevoerd, voorloopig buiten werking te stellen, tot dat over dat reglement nader zal zijn besloten, werd verworpen met 54 tegen 25 stemmen, alsmede een voorstel van den heer *van Zuylen*, om het reglement naar de Afdeelingen te verzenden en inmiddels de proef te doen voortduren, met 48 tegen 14 stemmen.

In den loop der zitting is besloten, aanstaanden Vrijdag te beraadslagen over het ontwerp nopens de graanregten. — Een voorstel van den President, om aanstaanden maandag de beraadslagingen te houden over het ontwerp nopens de regterlijke organisatie, is met 44 tegen 20 stemmen verworpen, nadat de Minister van Finantien de vraag geopperd had, of het niet beter zou zijn, de beraadslagingen uit te stellen tot dat de wet nopens de indeeling der regterlijke collegien aan de Kamer zal zijn voorgesteld.

Daarna is de vergadering gescheiden.

— Bij den Raad van State is thans in onderzoek het ontwerp van wet, houdende regeling van het regtsgebied en aanwijzing der zetels van de verschillende regtscollegien enz. Men kan dus de aanbieding van dat ontwerp aan de Tweede Kamer eerlang te gemoet zien. Zoo men wel onderrigt is, dan zouden de kosten der regterlijke regeling, zoo als zij bij dit ontwerp wordt voorgesteld, in vergelijking met de kosten die daartoe, ingevolge de tegenwoordige wet, vereischt worden, nog eene bezuiniging van bijna *f* 100,000 opleveren. Daartoe zal in de eerste plaats bijdragen, de vermindering van het aantal regterlijke ambtenaren, welke, in overeenstemming met het bij de Kamer aanhangig ontwerp van wet op de regterlijke organisatie, bij dit ontwerp van wet is voorgesteld. Indien de berigten juist zijn, zou al verder zijn voorgedragen de opheffing van zes regtbanken, doch zou het aantal kantongeregten, op zeer weinige uitzonderingen na, waar de weinig uitgebreide werkkring en onbeduidend regtsgebied in het oog loopend waren, geen inkrimping hebben ondergaan.

— Naar wij vernemen, zegt het *Weekblad van het Regt*, houdt men zich aan het departement van justitie bereids onledig met eene herziening van het wetboek van burgerlijke regtsvordering. De wijzigingen van het strafwetboek zijn reeds uit de bureaux van het departement verzonden.

— Den 10den dezer zou het committé van defensie zijne werkzaamheden te 's Hage hervatten. Men wil dat de reorganisatie van het wapen der artillerie door het committé zal worden behandeld.

— Door de gedeputeerde staten van Noordbrabant is dezer dagen besloten:

1°. Het onderhoud der provinciale wegen voortaan voor eenen termijn van drie jaren aan te besteden.

2°. De op die wegen geheven wordende tollen voor een gelijken termijn te verpachten;

3°. In de eerstvolgende zomervergadering aan de Staten eene voordragt te doen tot het bouwen van tolhuizen op die punten, waar uit hoofde van te weinig concurrentie de opbrengst der tollen niet geëvenredigd is aan de passage.

— Door den heer minister van binnenlandsche zaken is beslist, dat zoo wel te Grave als te 's Hertogenbosch, door een verkeerdelijk berekenen der feitelijke bevolking twee leden voor den gemeenteraad te veel gekozen zijn; dat wat de gemeente Grave betreft, hierin zal moeten worden voorzien door bij elke der eerste twee aftredingen één lid minder te vervangen; doch voor 's Hertogenbosch de toestand van zaken zal blijven bestaan, aangezien bij het nemen van bedoelde beslissing gebleken was, dat de feitelijke bevolking dier stad het gevorderd getal van 20,000 zielen had bereikt.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 6den dezer, n°. 25, goedgevonden, te benoemen tot majoor bij het wapen der infanterie den kapitein der 1ste klasse *J. G. van Coehoorn van Houwerda*, van het regement grenadiers en jagers, met bepaling dat hij, overeenkomstig het vastgestelde bij art. 5 van het besluit van 20 December 1851, n°. 73, al dadelijk voor den tijd van vijf jaren bij de landmagt in West-indie zal worden gedetacheerd.

— Z. M. heeft, bij twee dezer dagen genomen beschikkingen, goedgevonden: 1°. voor de officieren bij de troepen te voet den degen door een hangsabel met schede van zoogenaamd Berlijnsch zilver, en gedragen aan een zwart verlakt lederen ceintuur-koppel met leeuwenkoppen van voren, te doen vervangen; en 2°. een nieuw model te arresteren voor een mantel en kwartiermuts.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men:

«De heer *van der Kun*, inspecteur- van 's Rijks waterstaat, heeft zich in deze provincie eenige dagen opgehouden. Naar wij vernemen, stond zijn verblijf alhier in verband met het plan tot oprigting der telegrafische lijn tusschen Nederland en Belgie. De concessie aan den heer *E. Wenckebach* te Amsterdam verleend, tot daarstelling van eenen electro-magnetischen telegraaf tusschen de steden Brouwershaven en Rotterdam, zal, zoo wij wel onderrigt zijn, weldra ten uitvoer worden gelegd."

— Het stoom-oorlogschip *Amsterdam*, welke naam door Z. M. aan dien bodem is gegeven, in aanbouw op 's Rijks werf alhier, is thans bijna voltooid, zoodat op Donderdag 19 dezer, zijnde de verjaardag des Konings, het schip zal worden te water gelaten, zijnde deze dag met goedvinden van Z. M. daartoe bepaald. De *Amsterdam*, waarvan de kiel werd gelegd op 18 Junij 1850, is 57,20 ellen lang en 10,40 ellen breed, heeft twee machines, gezamentlijk van 300 paardenkracht, en voert 8 stukken van zwaar kaliber. De bouw van dit vaartuig wordt zeer geroemd.

— Men leest in het *Handelsblad*:

«Ten aanzien van het bekende ontslag van den baron *van Raders* als gouverneur van Suriname bevat een brief uit Weenen het volgende:

«Den 21 Junij 1851 was het Oostenrijksche koopvaardijschip *Venezia*, kapt. [illegible], uit Texel naar de Nederlandsche kolonie Suriname gezeild. Bij de aankomst te Suriname woedde onder de bemanning der oorlogs- en koopvaardijschepen aldaar de gele koorts met buitengewone hevigheid, ten gevolge waarvan de kapitein en 5 matrozen als offers vielen. De nog gezond geblevene 3 matrozen, benevens de scheepsjongen verlieten het schip en dwaalden het land door. Op bevel van den gouverneur aldaar werd nu het schip, als een goed zonder eigenaar, voor den spotprijs van ƒ 5100 verkocht. De Oostenrijksche regering bragt tegen deze wederregtelijke handelwijze haar beklag in en had het genoegen, dat zij niet te vergeefs vertrouwd had op de billijkheid en regtvaardigheid der Nederlandsche regering, daar thans langs diplomatischen weg het berigt ontvangen is, dat de gouverneur van Suriname, baron *van Raders*, teruggeroepen en tevens de verzekeringen gegeven is, dat de belangen der bij deze zaak betrokkenen in den uitgestrektsten zin zullen behartigd worden."

— Men verneemt dat de voorzitter van de nieuwe Akademie van wetenschappen onlangs, na de onvoltallige vergaderingen der Akademie, een langdurig onderhoud met den heer Minister van Binnenlandsche Zaken heeft gehad; dat de leden die bedankt hebben dezer dagen een zeer vriendelijk schrijven namens den Koning hebben ontvangen, met verzoek om terug te komen op hun besluit, en dat onderscheidene hunner dan ook voornemens schijnen, dezer dagen bijeen te komen in eene te Amsterdam bijeen geroepene vergadering, waar ook dit punt zal worden in behandeling genomen.

— Z. M. de Koning heeft vrijstelling van zegel en registratie-regten verleend voor de verklaringen van herkomst der voorwerpen, in te zenden [illegible] te houden, bedoeld bij art. 8 van het programma.

— Naar men verneemt zal Zr. Ms. stoomschip *Bromo*, onder bevel van den kapitein ter zee *J. W. Stoll*, onlangs uit Oostindië te Hellevoetsluis teruggekeerd, den 15 dezer buiten dienst en het état-major op non-activiteit gesteld worden.

— Den 7 Februarij werd te Leijden eene verschrikkelijke misdaad gepleegd. De 18jarige zoon van een schipper, had zijne moeder herhaaldelijk mishandeld, waarover hij door een ouderen broeder onderhouden was, die hem daarvoor slagen had toegebragt, waarop hij in haat tegen dezen zijnen broeder ontstoken, een mes bij zich stak, met het plan om wanneer hem weder zijne misslagen onder het oog werden gebragt, zich dan te zullen wreken; dit plan werd ten uitvoer gelegd, daar hij zijnen broeder, hem later op straat ontmoetende, twee gevaarlijke wonden in den buik toebragt. Hij trachtte eerst te ontvlugten, doch werd spoedig gegrepen en in verzekerde bewaring gesteld. De gewonde is naar de ouderlijke woning vervoerd.

— Op den 1. April 1851 studeerden te Utrecht 357 studenten; sedert zijn er 138 ingeschreven en 35 hebben de Academie verlaten, zoodat hun getal thans 460 bedraagt.

Volgens den thans uitgekomen Leidschen Studenten-Almanak is het getal der ingeschrevenen aan de Leidsche Hoogeschool thans 491; van deze studeren 101 in de Godgeleerdheid, 12 in de Wis- en Natuurkunde, 24 in de Letteren, 71 in de Geneeskunde en 188 in de Regten; en 95 aan de Athenaea, als: 32 in de Godgeleerdheid, 1 in de Wis- en Natuurkunde, 13 in de Letteren, 14 in de Geneeskunde en 35 in de Regten. Volgens den Almanak van 1851 was toen het getal Studenten 439, zoodat het met 52 is toegenomen.

Volgens den Groningschen Studenten-Almanak waren aan die Hoogeschool verleden jaar 83 Studenten ingeschreven en beliep hun getal 259.

Aan het Atheneum te Amsterdam was het getal Studenten 149, als: 61 in de Regten, 54 in de Godgeleerdheid, 24 in de Geneeskunde, 7 in de Letteren en 3 in de Wis- en Natuurkunde.

— Het *Handelsblad* behelst het volgende:

«Een gisteren bij het comité der Spaansche fondsenhouders ingekomen berigt van Londen, geeft de bijna zekere verwachting te kennen, dat de bewijzen der 50 pCt. voor de niet geconverteerde coupons, afgegeven door het Nederlandsche comité, officieel te Londen zullen worden genoteerd en in den handel gelijk gesteld worden met die door het Engelsche comité afgegeven."

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 9 Februarij.

TARWE tot vorige prijzen, niet goeden handel. Verkocht in entr.: 130 ℔ puike roode Odessa ƒ 265. In Cons.: 131 ℔ O. Gelders. ƒ 275, 132, 133, 134 ℔ N. dito ƒ 267, ƒ 270, ƒ 273; 133 ℔ puike dito ƒ 275; 132 ℔ Cubanca ƒ 280; 128 ℔ N. Groninger ƒ 255; 127 ℔ puike bonte Poolsche ƒ 305.

ROGGE zonder handel.

GERST in een doen, 107 ℔ N. Vriesche Winter ƒ 170.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT prijsh.: 122 ℔ Amersf. ƒ 195.

KOOLZAAD, op 9 Vaten Olie te leveren; dadelijk 51 P. vl.; in April eerstk. $51^{1}/_{2}$ P. vl.; in Oct. en Nov. eerstk. 54 P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w., ƒ $29^{3}/_{4}$; Vlieg. ƒ $28^{3}/_{4}$ à $^{1}/_{2}$; 1 Mei eerstk. ƒ $29^{1}/_{2}$ à $^{3}/_{8}$; 1 Sept. eerstk. ƒ 31; 1 Oct. eerstk. ƒ $31^{3}/_{8}$; 1 Nov. eerstk. ƒ $31^{5}/_{8}$; 1 Dec. eerstk. ƒ $31^{7}/_{8}$.

LIJNOLIE: op 6/w. ƒ $29^{1}/_{2}$; Vlieg. ƒ $28^{1}/_{2}$ à $^{1}/_{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. ƒ 35.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., ƒ 56 à 60. — LIJNKOEKEN, per 104 st., ƒ 8 à $10^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 10. FEBRUARIJ 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van ƒ	8,75	tot ƒ	9,15.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	6,80	» »	7,00.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	4,85	» »	4,85.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,30.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond Boter			»	0,68.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	ƒ	0,00	tot ƒ	2,00.
Het 1000 Eiken Talhout			»	2,50.
Het 1000 Doof Hout			»	1,80.
De [illegible] Spaanders			»	2,85.
De [illegible] Struiken			»	3,00.
De 100 Mutsaard			»	3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *Februarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. [illegible]; 3 pCt. $68^{11}/_{16}$, $^{13}/_{16}$; 4 pCt. [illegible]; O. Ind. Leening 4 pCt. $88^{1}/_{2}$; [illegible]; Aand. [illegible]; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $47^{15}/_{16}$; Fr. Oblig. 3 pCt. 61; Spanje Ardoins $17^{7}/_{8}$, $^{15}/_{16}$; Nieuwe 1 pCt. $18^{5}/_{16}$, $^{3}/_{8}$, $^{5}/_{16}$; 3 pCt. $41^{7}/_{8}$, [illegible]; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $37^{3}/_{4}$, 38, $37^{15}/_{16}$; Coupons Ardoins [illegible]; Passive [illegible]; uitgest. $5^{3}/_{8}$, $^{7}/_{16}$; Portug. te Londen 5 pCt. $35^{7}/_{8}$; Id. 4 pCt. $34^{1}/_{2}$, $^{5}/_{8}$, $^{9}/_{16}$; Rusland 5 pCt. $105^{7}/_{8}$; Id. 1828—29 $104^{1}/_{2}$; Certif. $4^{1}/_{2}$ pCt. $99^{5}/_{8}$; 4 pCt. 5de Serie $88^{1}/_{8}$; Certif. van Assign. 6 pCt $67^{7}/_{8}$; Polen Certif. 4 pCt $78^{1}/_{4}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. $92^{3}/_{8}$, $^{7}/_{8}$; Nieuwe $2^{1}/_{2}$ pCt. 38, $^{1}/_{8}$; Nieuwe 5 pCt. $80^{11}/_{16}$, $^{7}/_{8}$.

Advertentiën.

PASSEMENTWERKERS.

Men vraagt, tegen vast werk en een goed loon, in eene der Hollandsche Steden, twee bekwame en van goede getuigschriften voorziene PASSEMENTWERKERSKNECHTS, een TAFEL- en een GEBOUWWERKER.

Adres met *franco* Brieven, onder Letter K, bij de Boekhandelaars H. PALIER en ZOON te *'s Bosch.*

DE AMBROSIAL *Shaving Soap* van het Verkoophuis is van zuivere Planten-Olie gefabriceerd en is stellig beter dan alle andere Scheerzepen, die wij kennen. Zij is frisch en lekker van geur en levert oogenblikkelijk een dik staand Schuim.

TYZACK'S Scheermessen zijn zoo fijn van Snede en Scheeren zoo gemakkelijk en zacht, dat, wie ze geprobeerd heeft, geen ander meer gebruiken wil. Zij behoeven niet geslepen te worden, het is genoeg als men hen van tijd tot tijd eenige rust gunt en ze op eenen goeden Riem aftrekt.

Beide Artikelen zijn in het *Verkoophuis* en de bekende *Depôts* te verkrijgen.

*** Mr. JOHAN FRANS CHRISTIAAN JOSEPH DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van zijnen Principaal op tijd en plaats hierna genoemd in het openbaar aanbieden te

VERKOOPEN:

Eene extra wel ter nering staande HUIZINGE, met ACHTERWONING, PLEIN en ERVE, en BOVENKWARTIER, binnen *Breda*, op den hoek van de Eindstraat en Houtmarkt, gemerkt A 30 en 31 en A 381, Kadastraal ingedeeld Sectie B, N°. 902, Huis ter grootte van 40 Ellen; en 903, Huis en Erf ter grootte van 2 Roeden en 2 Ellen, makende te zamen 2 Roeden, 42 Ellen.

Te aanvaarden bij het geven van den Slag.

De Eerste Zitdag tot den inzet is bepaald ten Koffijhuize van J. JONKERS, in de Katerstraat te *Breda*, op *Donderdag den* 12. *Februarij* 1852, en die tot de finale toewijzing op *Donderdag den* 26. *Februarij* daaraanvolgende, ten Koffijhuize van L. VERMEEREN aldaar, beide des avonds ten 7 ure.

*** De DIRECTEUR der BANK van LEENING te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie dier Beleenbank, op *Woensdag den* 17. *Maart* e. k., aan het Lokaal der Bank publiek doen VERKOOPEN:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *October*, *November* en *December* 1850, welke die Goederen daags te voren aldaar voor een ieder ter bezigtiging liggen.

Gemelde Panden kunnen alsnog gelost, of de interessen der daarop verstrekte kapitalen aangezuiverd worden vóór of uiterlijk op *Dingsdag den* 2. *Maart*, te voren.

De Directeur voornoemd,
P. J. J. MICHIELSEN.

PRIJSVERMINDERING.

J. B. J. Champagnac, *Guillaume le Taciturne* et sa dynastie, illustré de 12 gravures, relié en percaline, doré . . . *f* 8,00.
Idem, broché . . . . » 6,00.
Mme Amable Tastu, Voyage en France, illustré de plusieurs gravures sur acier, relié en percaline, doré . . . . . » 7,00.
Le génie de l'Industrie, illustré de 12 dessins à deux teintes, richement cartonné . . . . » 6,00.
Le livre d'or des familles, ou la Terre Sainte illustrée . . » 6,00.
Ducoin-Girardin, Entretiens sur la Chimie, 3e édition, relié en percaline, doré . . . . » 3,50.

ALMANAKKEN VOOR 1852.

Almanach de l'Illustration . . . . » 0,35.
Almanach comique . . . . » 0,22.
Almanach prophétique . . . . » 0,22.
Almanach de Napoléon . . . . » 0,22.

Verkrijgbaar bij L. C. J. BLANKEN, Veemarktstraat.

*** Door A. van der MAST, te *Gorinchem*, is verzonden:
LIJST VAN INTEEKENING EN PROEFNUMMER
VAN HET WEEKBLAD GETITELD:

DE BOUW- EN WERKTUIGKUNDE,

WEEKBLAD TEN DIENSTE VAN
INGENIEURS, ARCHITECTEN, MACHINISTEN EN VERDERE WERKTUIGKUNDIGEN, OPZIGTERS, AANNEMERS, STEENHOUWERS, METSELAARS, TIMMERLIEDEN, SMIDS EN VERDERE AMBACHTSLIEDEN ENZ.

Prijs *f* 1,50 per *drie maanden*,
» » 1,75 » » » franco per post.
Men zie verder het Prospectus.

VOLLEDIG

LEERBOEK

DER

SLUIS- EN WATERBOUWKUNDE,

BEVATTENDE

DE BESCHRIJVING EN AFBEELDING VAN ALLE SOORTEN VAN SLUIZEN, BRUGGEN, DUIKERS, ENZ., BENEVENS HET LEGGEN VAN KRIBBEN, RIJS-, ZINK- EN DIJKWERKEN EN AL DATGENE WAT EENIGE BETREKKING HEEFT TOT DE SLUIS- EN WATERBOUWKUNDE,

DOOR **J. H. HARTE.**

Het geheele werk zal in circa 36 afl. compleet zijn à 25 Cents de aflevering.

Bouwkundige Almanak,

VOOR HET JAAR 1852,

OF

Onmisbaar Zakboek

VOOR

INGENIEURS, AANNEMERS, ARCHITECTEN, TIMMERLIEDEN, MEUBELMAKERS, METSELAARS, STEENHOUWERS, SMIDS, SCHILDERS, ENZ. EN ALLEN DIE EENIGZINS MET DE BOUWKUNDE IN BETREKKING STAAN,

DOOR **W. C. BRADE,**
Oud-Kapitein der Genie.

In kl. 8vo, gebonden in marokijn, *2de Jaargang f* 1,00.

Deze jaargang is weder van een geheel nieuwen inhoud voorzien en munt dit jaar door belangrijkheid en degelijkheid uit.

BOUWKUNDIG MAGAZIJN,

OF

SCHETSEN VOOR HANDWERKSLIEDEN,

DOOR **W. C. BRADE,**
Oud-Kapitein der Genie.

Prijs f 3,— per Jaargang.
NIEUWE SERIE. — EERSTE JAARGANG.

Men heeft den Uitgever doen opmerken, dat het bij de belangrijke verbeteringen, welke dit Tijdschrift ondergaat, niet ondienstig zoude zijn eene *nieuwe serie* te openen en met 1852 weder een' nieuwen jaargang te openen, ten einde den nieuwen Inteekenaren de deelneming gemakkelijker te maken, hoewel iedere jaargang op zich zelven staat.

VOLLEDIG

MACHINENBOEK

OF

HANDBOEK

TOT DE THEORETISCHE EN PRACTISCHE KENNIS VAN ALLE SOORTEN VAN STOOM- EN ANDERE WERKTUIGEN EN DERZELVER ONDERDEELEN,

DOOR

J. H. HARTE.

Het geheele werk zal in circa 36 afleveringen compleet zijn à 30 Cent de aflevering.

LANDHUISHOUDELIJK ZAKBOEK

VOOR HET JAAR 1852,

VOOR

LANDHUISHOUDKUNDIGEN, LANDBOUWERS, VEEHOUDERS, PAARDENKOOPERS, BOOMKWEEKERS, TUINLIEDEN, RENTMEESTERS EN ALLEN DIE BELANG IN HET LANDLEVEN STELLEN.

TWEEDE JAARGANG.

In klein octavo, gebonden in marokijn met vergulden titel f 1,00.

Ten einde hetzelve ook bij getallen te kunnen verspreiden en de minvermogenden tevens in staat te stellen zich dit werkje aan te schaffen, is hetzelve zonder verbindtenis gesteld, met weglating van de Agenda en het Dagboek voor Ontvangst en Uitgave ingenaaid à *f* 0,30.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.